

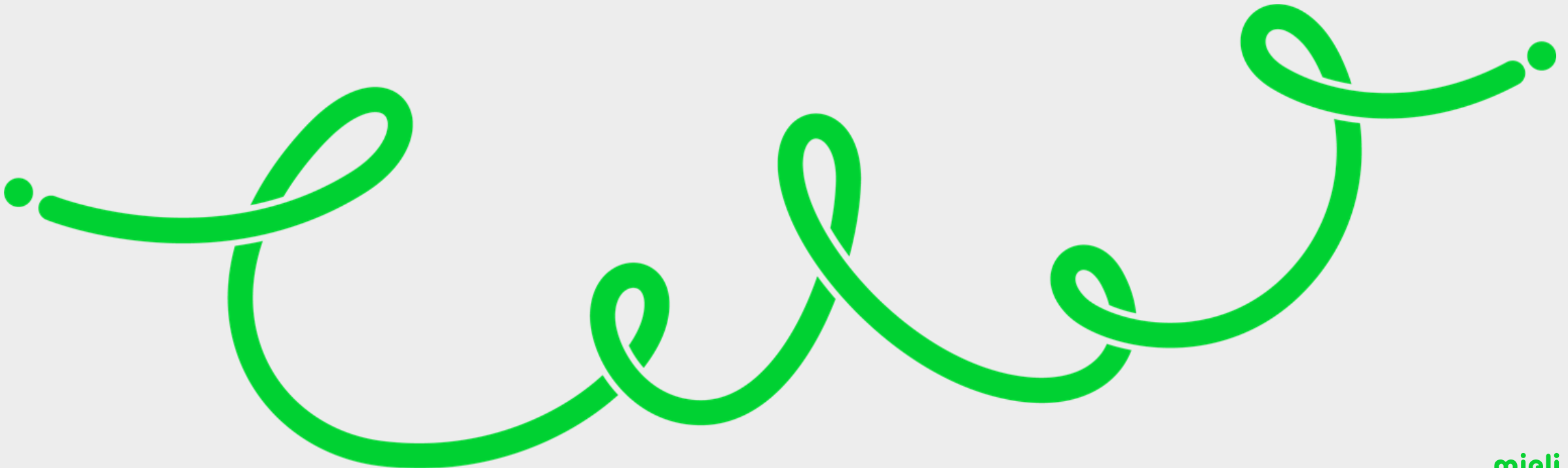
Aikuiselle

- Tämä MIELI ry:n materiaali on nuoria työssään kohtaavan ammattilaisen työväline Ukrainan kriisin herättämien tunteiden, ajatusten ja kysymysten käsittelemiseen yläkouluun ja toiselle asteelle.
- Voit jakaa nuoret pieniin ryhmiin keskustelemaan. Purkakaakaan kuitenkin ajatuksia myös yhdessä.
- Diasarjaa ei ole tarkoitus välttämättä käydä kerralla läpi. Toivottavasti palaatte sen ääreen ryhmän kanssa useaan kertaan. Jos joku aihe puhututtaa nuoria paljon, on siihen hyvä käyttää aikaa.
- Muista, että sinun roolisi on olla kuuntelija ja turvallinen aikuinen. Riittää, että mahdollistat nuorten välisen keskustelun ja annat nuorille tilaa ajatustensa ja tunteidensa käsittelyyn yhdessä muiden kanssa. Sinulla ei tarvitse olla erityistä tietoa, oikeita vastauksia tai edes oikeita sanoja.
- Voi olla huojentavaa tietää, että koulu ja oppilaitos itsessään tarjoaa nuorille arjen rytmiä, turvaa, yhteisöllisyyttä ja tavallisuutta. Ne tukevat mielen hyvinvointia epävarmoina aikoina.
- Nuorten somen käytöstä on hyvä jutella, sillä siellä voi olla viljejäkin kauhukuvia maalailtuna. Juttele nuorten kanssa tarvittaessa somen käytön rajaamisesta, jos tulee esiin, että siellä käytävät keskustelut ahdistavat.
- Olet tärkeä! Muista huolehtia myös omasta jaksamisestasi. Jos kaipaat itse tukea, seuraa MIELI ry:n sivuja ja ota tarvittaessa yhteyttä [Kriisipuhelimeen 09 2525 0111](tel:0925250111) tai [Solmussa-chattiin](https://www.mieli.fi).

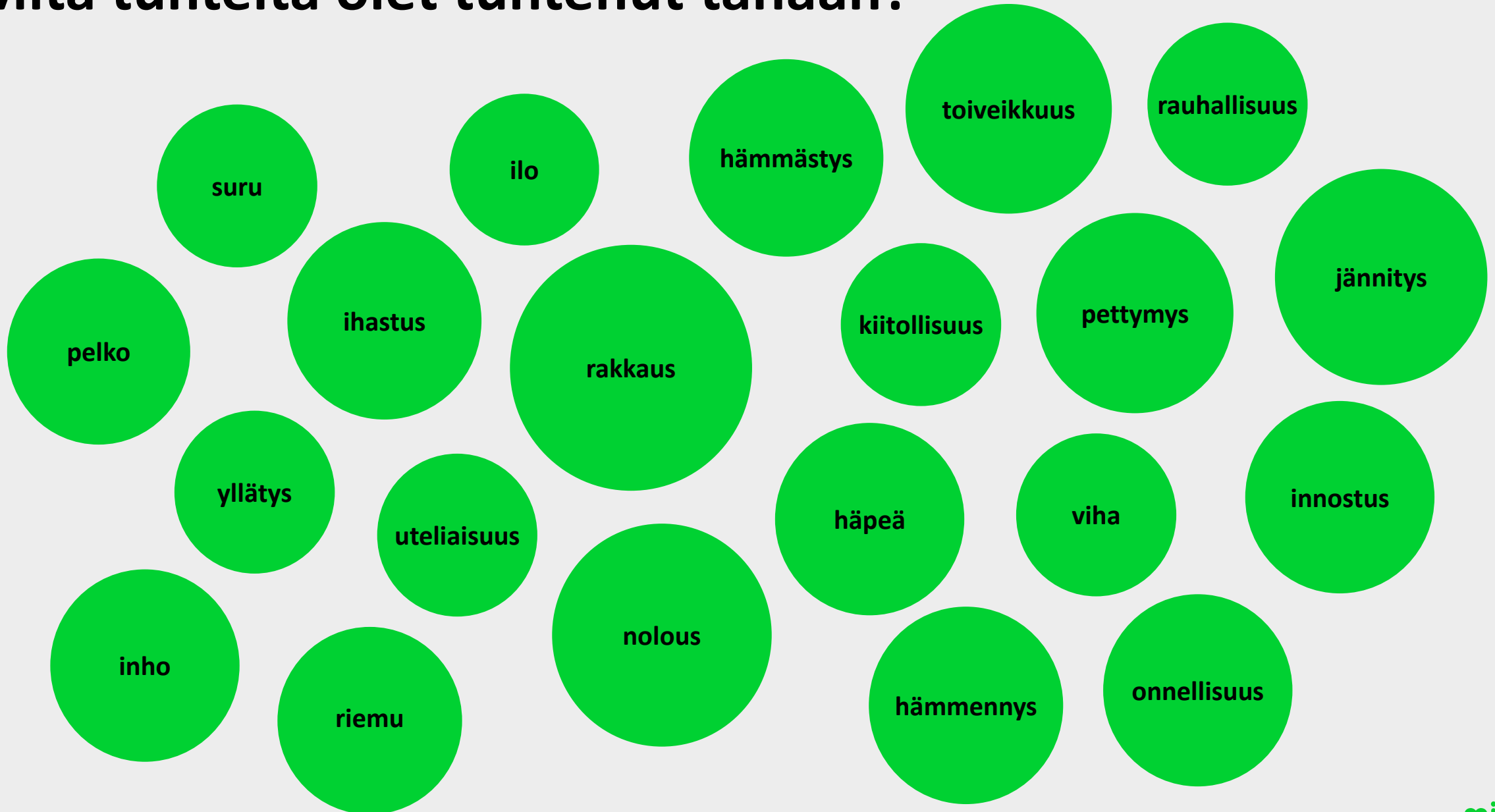
Yhdessä jaettu huoli puolittuu

- keskustellaan Ukrainan kriisistä

- Suomessa on turvallista –meillä ei ole hätää tässä ja nyt.
- Ajatusten ja tunteiden ilmaisu on luvallista.
- Kaikenlaisille tunteille on tilaa.

Mitä tunteita olet tuntenut tänään?

TUNTEIDEN VUORISTORATA

Mitä tunteita kriisi Ukrainassa sinussa herättää?

Mitkä asiat tuovat sinulle: Iloa? Toivoa? Rentoutta?

Miten voit auttaa kaveria, joka on ahdistunut tai peloissaan?

mieli
mielenterveysseura.fi

**Millainen toiminta
auttaa sinua
purkamaan
haastavia tunteita?**

Kenelle voit kertoa tunteistasi?

Keneltä saat apua?

Ketä sinä itse voit auttaa?

TURVAVERKKONI

LÄHEISET

Isä Äiti
Huoltaja
Isovanhemmat
Sisarukset
Läheiset Ystävät
Sukulaiset

KOULU JA TYÖ

Psykologi Työkaverit
Terveystenhoitaja
Kuraattori Esimies
Opettaja koulukaverit
Opinto-ohjaaja

HARRASTUKSET JA VAPAA-AIKA

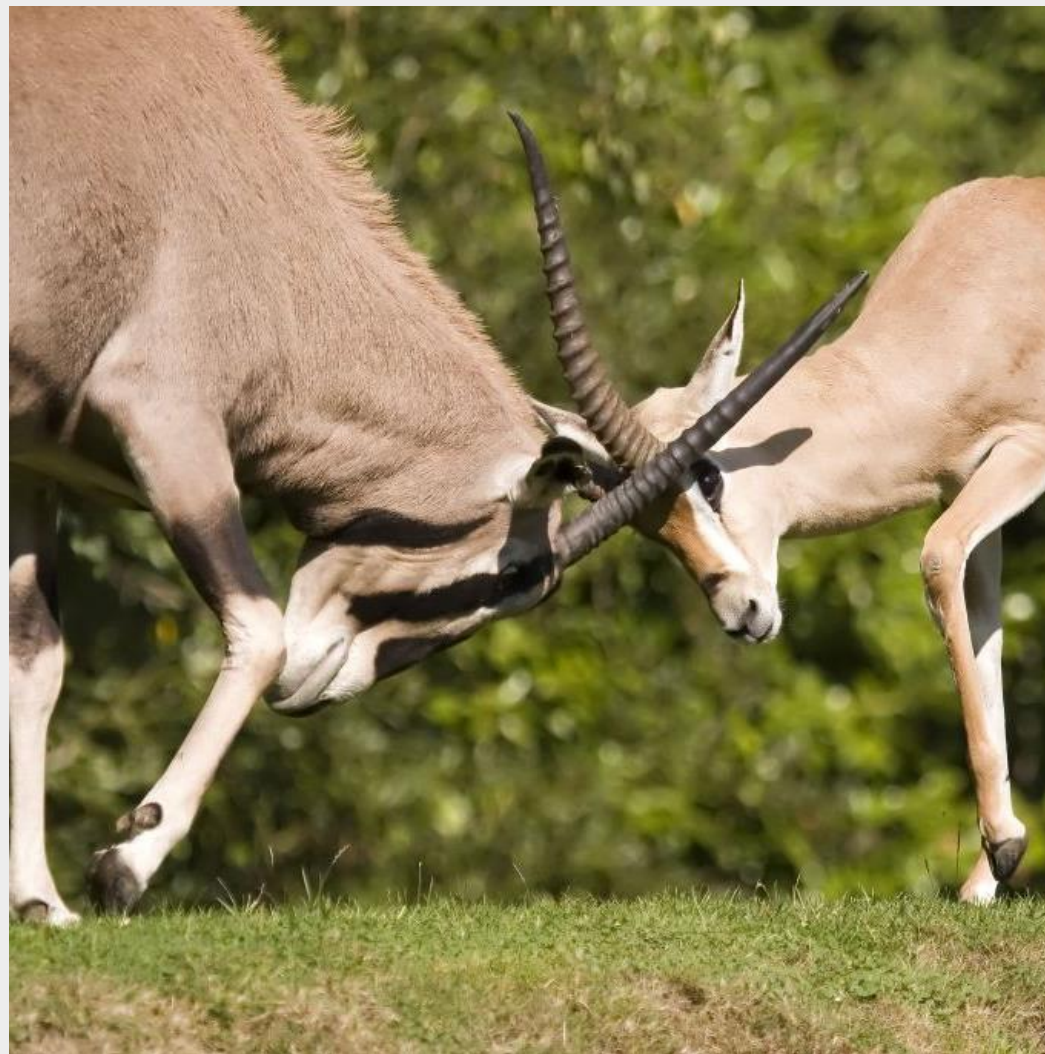
Valmentaja Harrastusohjaajat
Naapurit Terapeutti
Kirjaston henkilökunta
Nettikaverit Harrastusporukat
Sosiaalityöntekijä
Seurakunnan työntekijät
Joukkuekaverit
Nuorisotyöntekijät

Kaikki tunteet ovat sallittuja. Kaikki teot eivät.

Syrjintä, rasismi tai vihapuhe eivät koskaan ole oikeita keinoja purkaa omia vaikeita tunteita.

Rasistinen toiminta ei auta omaan pahaan oloosi ja satuttaa syyttömiä.

Onneksi on olemassa turvallisia ja toimivia keinoja oman olon helpottamiseen!

Miten olet aikaisemmin selvinnyt vaikeista tilanteista?

Mitä uutta selviytymisen keinoa voisit kokeilla?

MILLAINEN SELVIYTYJÄ OLEN?

Lenkkeilen tai ulkoilen
Harrastan lempiliikuntalajiani
Rentoudun ja palaudun
Syön hyvin
Nukun riittävästi

PYSÄHDYN JA KUUNTELEN ITSEÄNI

Hankin asioista lisätietoa
Teen suunnitelmia
Kirjoitan asioita muistiin
Ratkaisen pulmia
Teen listoja

Haen turvaa ja toivoa uskonnosta, aatteista ja arvoista
Pohdin elämän merkitystä
Hiljennyn, mietiskelen, rukoilen, meditoin
Olen läsnä

Etsin uusia tapoja toimia
Käytän mielikuvitustani
Ajattelen myönteisesti
Kuuntelen itseäni
Teen luovia asioita; kokkaan, piirrän, askartelen, nikkaroin

ETSIN KEINOJA PALAUTUMISEEN

Nauran, itken ja näytän tunteeni
Kerron tunteistani
Ilmaisen itseäni ja tunteitani taiteen keinoin: tanssin, soiton, maalaan, kirjoitan

Vietän aikaa kavereitteni kanssa
Harrastan porukoissa
Otan vastaan tukea ja tuen myös muita
Jaan kokemuksiani muiden kanssa

KOKEILEN UUSIA TAPOJA SELVIYTYÄ

Mielenterveyden käsi

Voimavaroja arjesta

Olemme rauhan puolella

- Yhteinen aktiivinen toimita on hyvää vastalääkettä sotautisten aiheuttamille huolille. Nyt on oikea aika toimia yhteisöllisesti.
- Miten voisitte kouluna/oppilaitoksena lähettää maailmalle viestin rauhan puolesta?
- Ideoikaa oppilas/opiskelijakunnan ja oppilas/opiskeluhuoltohenkilöstön yhteinen pop up -työpaja, jossa nuoret yhdessä tekevät esimerkiksi isoja rauhan kyyhkyjä ja Ukrainan lipun värein toteutettuja rauhanmerkkejä. Ripustakaa ne näkyville paikoille.
- Levittäkää tietoa tempauksestanne oppilaitokseenne sosiaalisessa mediassa! Muistakaa kertoa myös huoltajille, miten käsittelette kriisiä nuorten kanssa.

Keskusteluapua on saatavilla!

- Sekasin Discordiin on perustettu #Ukraina-kanava, jossa nuoret voivat keskustella tilanteesta vertaisten kanssa turvallisessa ilmapiirissä: discord.gg/sekasin
- Sekasin-chatissa nuori voi keskustella nimettömänä kahden kesken aikuisen kanssa: sekasin.fi
- Sekasin-chatin oma Instagram-tili ([@sekasinchat](https://www.instagram.com/sekasinchat)) kannattaa myös laittaa seurantaan. Tililtä löytyy hyviä vinkkejä tilanteen käsittelyyn.